

Bezpieczne kroki w internecie

Klasy I–III · Czas warsztatu prowadzonego: 25 minut

Cel: Uczeń umie zatrzymać ryzykowny kontakt, rozpoznać prośbę o dane i poprosić dorosłego.

Bez logowania i bez korzystania z prawdziwych kont dzieci. Czas warsztatu jest rozplanowany na zadania i wymaga udziału prowadzącego. Ten materiał nie jest certyfikatem ukończenia ani opinią prawną. Przykłady są fikcyjne.

Scenariusz zajęć — 25 minut

1. **4 min** — Informacja o mnie jest cenna
2. **5 min** — Nieznajomy może udawać kogoś innego
3. **5 min** — Przykra wiadomość nie jest twoją winą
4. **5 min** — Bezpieczne hasła i urządzenia
5. **6 min** — Plan pomocy online

Rezultat uczestników: Plakat „zanim kliknę”, przykłady wiadomości i karta bezpiecznych kroków.

Materiały i organizacja: konspekt, kartki, długopisy, neutralne opisy sytuacji, tablica. Ustal zasady szacunku i możliwości odstąpienia od ćwiczenia. Nie pobieraj autentycznych danych uczestników.

Informacja o mnie jest cenna

Adres, hasło, zdjęcie, nazwa szkoły i miejsca pobytu mogą mówić dużo o człowieku. Nie należy podawać ich przypadkowym osobom ani wpisywać w podejrzone formularze. Pytaj dorosłego, zanim coś udostępnisz. Nawet jeśli wiadomość wygląda miło, nie wszystko w sieci jest prawdziwe.

Ćwiczenie / polecenie

Na wymyślonych karteczkach wskaż informacje prywatne i neutralne; bez prawdziwych danych.

Notatki prowadzącego:

Nieznajomy może udawać kogoś innego

Profil lub wiadomość nie zawsze pokazują, kto naprawdę pisze. Prośba o zdjęcie, adres czy kod może być próbą oszustwa. Nie trzeba odpowiadać na każdą wiadomość. Najbezpieczniej przerwać kontakt i pokazać ją dorosłemu.

Ćwiczenie / polecenie

Rozpoznaj trzy fikcyjne sygnały ostrzegawcze w prostej rozmowie.

Notatki prowadzącego:

Przykra wiadomość nie jest twoją winą

Gdy ktoś w sieci dokucza lub straszy, nie odpowiadaj agresją i nie udostępniaj dalej obraźliwego materiału. Powiedz dorosłemu, który pomoże podjąć dalsze kroki. Dzieci nie powinny samodzielnie gromadzić intymnych materiałów ani ich rozpowszechniać.

Ćwiczenie / polecenie

Wybierz z kart zachowań: przerwij, opowiedz, nie przekazuj dalej.

Notatki prowadzącego:

Bezpieczne hasła i urządzenia

Hasła do kont mają chronić dostęp przed obcymi. Nie wysyłamy ich innym osobom, nie podajemy kodów logowania i nie klikamy linków tylko dlatego, że ktoś nas pośpiesza. U młodszych dzieci ustalenia o koncie powinny być prowadzone z opiekunem.

Ćwiczenie / polecenie

Ułóż fikcyjne zasady „zanim kliknę”: sprawdzam, pytam, nie udostępniam.

Notatki prowadzącego:

Plan pomocy online

Uczeń powinien znać bezpieczne miejsce i osobę, do której można zwrócić się z problemem. Nie ma obowiązku samodzielnie rozpoznawać każdego oszustwa lub formy przemocy. Wystarczy zauważyć, że coś budzi niepokój i poprosić o pomoc.

Ćwiczenie / polecenie

Narysuj ścieżkę: dziwna wiadomość → przerwanie kontaktu → zaufany dorosły → wspólna reakcja.

Notatki prowadzącego:

Praca na przypadkach

STUDIUM PRZYPADKU 1

Wygrana w konkursie

Fikcyjna wiadomość „Wygrałeś tablet! Podaj kod z telefonu i adres”.

Jak reagujesz?

1. Podaję dane
2. Zatrzymuję się i pytam dorosłego

Omówienie dla prowadzącego: Żadne „nagrody” nie usprawiedliwiają udostępniania kodów.

STUDIUM PRZYPADKU 2

Przykry obrazek

W grupie pojawia się niemiła grafika o innym dziecku.

Co robić?

1. Nie rozpowszechniać i poprosić dorosłego o pomoc
2. Wysłać całej klasie

Omówienie dla prowadzącego: Powielanie krzywdzących treści zwiększa szkodę.

Pytania kontrolne i klucz dla prowadzącego

1. Nieznajomy prosi o adres...

Możliwe odpowiedzi: Pytam dorosłego / Wysyłam

Klucz: Pytam dorosłego. Chronimy prywatność.

2. Hasło do konta...

Możliwe odpowiedzi: Zostawiam dla siebie / Wysłałam każdemu

Klucz: Zostawiam dla siebie. Hasła są poufne.

3. Niemiłą wiadomość...

Możliwe odpowiedzi: Zgłaszam dorosłemu / Przekazuję dalej

Klucz: Zgłaszam dorosłemu. Nie wzmacniaj cyberprzemocy.

4. Kod z SMS-a...

Możliwe odpowiedzi: Nie jest do przekazywania obcym / Można oddać za nagrodę

Klucz: Nie jest do przekazywania obcym. Kod umożliwia dostęp do konta.

5. Jeśli nie rozumiem komunikatu...

Możliwe odpowiedzi: Pytam zaufaną osobę / Klikam natychmiast

Klucz: Pytam zaufaną osobę. Zatrzymanie się chroni.

6. W sieci każdy profil mówi prawdę?

Możliwe odpowiedzi: Nie / Tak

Klucz: Nie. Tożsamość może być ukryta.

Plan zastosowania w placówce

Plakat „zanim kliknę”, przykłady wiadomości i karta bezpiecznych kroków.

Dokumentację osobową i opis rzeczywistego zdarzenia prowadzi się poza DSS w uprawnionych systemach placówki. Sprawdź aktualność procedur oraz rozdział obowiązek prawny od dobrej praktyki.

Źródła do weryfikacji

- NASK: Jak reagować na cyberprzemoc
- MEN: Wiedza moją Tarczą — materiały z 8.10.2026

Autorski materiał edukacyjny Fundacji WHITE-RED · aktualizacja redakcyjna 12.10.2026 · W razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dzwoń 112. Fundacja WHITE-RED